

Miljøministeriet
Anna Noushin Thestrup (ant@ens.dk)

Dok. 314826
September 2024

Hørings svar over forslag til lov om supplerende bestemmelser til forordning om fastlæggelse af en ramme for fastsættelse af krav til miljøvenligt design for bæredygtige produkter m.v.

Forbrugerrådet Tænk har modtaget høring vedr. lovforslag om ecodesignforordningen. Vi har en række bemærkninger, som sammenfattes i det følgende:

Sammenfatning

- Det bliver afgørende for forbrugernes oplevelse af bedre produkter og den miljømæssige effekt, at der allokeres tilstrækkelige ressourcer til håndhævelse og at myndighederne besidder de rette værktøjer.
- Det er vigtigt at onlinemarkedspladser tildeles samme forpligtelser som øvrige importører.
- Der er en betydelig risiko for greenwashing når forordningen anvender formuleringer som *miljøvenligt design* og *bæredygtige produkter*.
- Danmark skal tilstræbe en ambitiøs implementering samt sætte pres på EU-institutionerne for at sikre fremdrift i arbejdet med de delegerede retsakter.
- Forordningens regler kan ikke stå alene og bør suppleres med yderligere rammer, der fremmer den cirkulære omstilling

For at forbrugerne kan bidrage positivt til den cirkulære omstilling, er det en forudsætning, at det mindst miljøbelastende valg bliver de letteste og mest attraktive valg for forbrugerne. I Forbrugerrådet Tænk ser vi netop ecodesignforordningen som et vigtigt skridt fremad i forhold til at skabe rammerne for at fremme den cirkulære økonomi, herunder at sikre mindre miljøbelastende produktion og forbrug i EU og overordnet set er vi derfor også tilfredse med, at forordningen nu er blevet vedtaget og skal implementeres.

Behov for allokering af ressourcer til håndhævelse

I Forbrugerrådet Tænk kan vi imidlertid, bl.a. gennem vores testarbejde, gang på gang se, hvordan virksomheder, der opererer på EU-markedet, ikke engang lever op til de nugældende produktkrav^{1, 2}. Vi er derfor også stærkt bekymrede for, hvordan Sikkerhedsstyrelsen fremover skal kunne kontrollere, at produkter lever op til de kommende produktkrav, som følger af den nye forordning. Vi understreger derfor først og fremmest vigtigheden af, at det prioriteres, at Sikkerhedsstyrelsen allokeres tilstrækkelige ressourcer og de rette værktøjer til at gennemføre løbende og dækkende kontrol i henhold til de nye regler. Vi bakker i øvrigt op om, at det i lovforslaget foreslås, at Sikkerhedsstyrelsen vil kunne lægge undersøgelser af produkter, som er gennemført i en anden EU-medlemsstat, og afgørelser, som er truffet i en anden EU-medlemsstat, til grund for egne afgørelser, og appellerer i den forbindelse også til stærk koordinering, EU-medlemsstaterne imellem.

¹ [Wish, Amazon og AliExpress: 66% af testede produkter dumper i test \(taenk.dk\)](#)

² [Undersøgelse - de fleste varer fra Temu fejler \(taenk.dk\)](#)

Onlinemarkedspladser skal tildeles importørforpligtelser

I forlængelse af behovet for at prioritere ressourcer til kontrol og håndhævelse kommer også de udfordringer, som vi allerede nu ser, og som vi forventer vil blive større fremover, i forhold til markedsføring af problematiske produkter fra onlinemarkedspladser, som muliggør forbrugerkøb direkte fra (en ofte fjertliggende) producent³. Forbrugerrådet Tænk har i samarbejde med en række europæiske søsterorganisationer og vores fælles organisation BEUC gjort opmærksom på problemet over for EU-Kommissionen⁴.

Med det enorme antal nye produkter, som hver dag markedsføres på denne slags onlinemarkedspladser, frygter vi, at det vil blive svært, hvis ikke umuligt, at føre kontrol med de enkelte produkter samt håndhæve reglerne over for de relevante producenter. For at sikre, at ecodesignforordningens regler gøres gældende for alle produkter, der tages i brug på EU-markedet, ønsker vi derfor, at onlinemarkedspladser kan blive gjort direkte ansvarlige for de produkter, som de gør tilgængelige for EU-markedet via deres platform på samme niveau som andre importører.

Sprogbrug medfører risiko for greenwashing

I selve ecodesignforordningen omtales først og fremmest *miljøvenligt design og bæredygtige produkter*. Med henvisning til bl.a. markedsføringsloven, Forbrugerombudsmandens vejledning om brugen af miljømæssige og etiske påstande, Forbrugerombudsmandens kvikguide om miljømarkedsføring, praksis på området ang. greenwashing samt de ventede EU-regler vedrørende green claims, ønsker vi at gøre opmærksom på, at vi finder det u hensigtsmæssigt, at man i forordningen anvender denne slags udtryk, idet de potentielt kan ende med at danne grundlag for vildledende markedsføring over for forbrugerne. Efter vores vurdering kan anvendelse af denne type vendinger i lovtekst skabe uklarhed for virksomhederne i forhold til, hvad der er lovlig sprogbrug i forhold til markedsføring, hvilket i sidste ende kan medføre, at forbrugerne udsættes for vildledende markedsføring i form af greenwashing.

Danmark skal have en ambitiøs tilgang til implementeringen

I forhold til nærværende lovforslag ser det desværre umiddelbart ud til, at de generelle danske principper om at ny EU-regulering ikke overimplementeres bliver fulgt. I Forbrugerrådet Tænk ønsker vi imidlertid, at Danmark på en lang række områder har en mere ambitiøs tilgang til implementeringen – både for at lægge pres på de øvrige EU-medlemsstater, men også for at sikre danske forbrugere og virksomheder kommer i gang med den cirkulære omstilling.

Vi har eksempelvis set, hvordan man i Frankrig tilbage i 2020 vedtog en såkaldt "anti-affalds-lov" (en lov om cirkulær økonomi⁵), hvormed man indførte en række regler, der minder om, og måske i nogle tilfælde endog har inspireret til, de bestemmelser, som nu er blevet en del af EU-lovgivningen, herunder et forbud mod destruktion af usolgte varer, krav om et reparationsindeks for elektriske og elektroniske produkter samt udvidet producentansvar på tekstiler og en række andre produktgrupper. Frankrig er således på et tidligt tidspunkt lykkedes med at indføre regler, der var markant skrapere for franske virksomheder end for virksomheder i de øvrige medlemsstater, hvilket har givet dem en mulighed for at være på forkant.

Danmark bryster sig af at være "et grønt foregangsland", men alligevel er vi ifølge Global Footprint Network et af de lande, der har de højeste ressourceforbrug i verden⁶. Senest har Circularity Gap rapport vist, at Danmark er 4% cirkulære⁷. I Forbrugerrådet Tænk mener vi derfor, at Danmark bør følge det franske

³ [Temus lave priser vækker bekymring \(taenk.dk\)](https://taenk.dk/tema/lave-priser-vækker-bekymring)

⁴ [Surging online marketplace Temu flouting new EU law meant to keep consumers safe \(beuc.eu\)](https://beuc.eu/surging-online-marketplace-temu-flouting-new-eu-law-meant-to-keep-consumers-safe)

⁵ [LOI n° 2020-105 du 10 février 2020 relative à la lutte contre le gaspillage et à l'économie circulaire \(1\) - Légifrance \(legifrance.gouv.fr\)](https://legifrance.gouv.fr/loi/n-2020-105-du-10-fevrier-2020-relative-a-la-lutte-contre-le-gaspillage-et-a-l-economie-circulaire-1)

⁶ [Open Data Platform \(footprintnetwork.org\)](https://footprintnetwork.org/)

⁷ [CGR Denmark \(circularity-gap.world\)](https://circularity-gap.world/)

eksempel og være med til at blive dagsordensættende inden for området.

Vi ved fra vores egne undersøgelser, at 95% af de danske forbrugere finder det vigtigt, at deres produkter er produceret ansvarligt, samt at 90 % finder det vigtigt eller meget vigtigt, at deres produkter kan repareres. Så forbrugernes vilje er der. Men vi ved også, at det er svært at gennemskue, hvad der er det rette at gøre, og at forbrugerne mener, at ansvaret for den grønne omstilling er politisk⁸. Danmark bør derfor nu gå i front med en ambitiøs implementering af ecodesignforordningen med henblik på at vise omverden, hvordan vi kan levere attraktive produkter til forbrugerne, der er designet til en cirkulær økonomi og som er baseret på stærke samarbejdsmodeller gennem hele værdikæden, der kan håndtere ressourcerne med fokus på længst mulig levetid efterfulgt af genanvendelse af højest mulig kvalitet.

En mere ambitiøs implementering skulle indebære, at man fra dansk side først og fremmest udarbejder en national tværministeriel handlingsplan for cirkulær økonomi, der indeholder konkrete, ambitiøse forslag som eksempelvis at:

- inkludere danske mikro- og små virksomheder i forbuddet mod destruktion af usolgte forbrugerprodukter samt pligten til at oplyse om usolgte forbrugerprodukter, der er blevet kasseret
- stille krav om, at forbuddet mod destruktion af usolgte forbrugerprodukter skal gælde om et eller to år for mellemstore danske virksomheder (i stedet for først om de foreslåede seks år)

Behov for fremdrift i arbejdet med de delegerede retsakter

Vi er i øvrigt stærkt bekymrede for, at arbejdet med at udforme de nye ecodesignkrav for hver enkelt produktgruppe gennem delegerede retsakter vil trække ud, hvilket skaber lange udsigter for reelle forandringer i markedet. Vi finder det derfor også ekstremt vigtigt, at Danmark lægger et pres på EU-Kommissionen i forhold til at sikre en kontinuerlig fremdrift med at udarbejde ecodesignkravene.

Forordningens regler kan ikke stå alene

Vi betragter forordningens generelle fokus på levetidsforlængende foranstaltninger som helt centrale for den cirkulære omstilling og håber at implementeringen heraf vil kunne få en betydning for miljøbelastningen fra de enkelte produktgrupper, herunder reduktion i ressourceforbrug, udledning af klimaskadelige gasser, recirkulering af problematiske stoffer mv. Vi mener dog også, at vi er nødt til at supplere ecodesignforordningens bestemmelser med yderligere rammer, der understøtter den cirkulære omstilling, hvis vi skal se den grad af reduktion i miljøbelastningen fra forbruget, som der er behov for, hvis vi skal holde os inden for de planetære grænser. Her forestiller vi os bl.a.:

- at produkternes pris i højere grad afspejler deres samfundsmæssige omkostninger
- at der introduceres et skattefradrag for lønudgifter til reparationer
- at reparationer generelt understøttes økonomisk – eksempelvis ved finansiering med indtægterne fra producentansvarsordningers gebyrer
- en markant forlænget reklamationsret for varige forbrugsgoder på minimum seks år.

Med venlig hilsen

Uffe Rabe Krag
Politisk chef

Nikola Kiørboe
Seniorrådgiver

---

⁸ Forbrugerrådet Tænks forbrugerpanel juni 2022.